

CỘNG ĐỒNG CHÍNH TRỊ - AN NINH ASEAN VÀ SỰ THAM GIA CỦA VIỆT NAM

ĐỖ VĂN THẮNG

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Ngày 31-12-2015, Cộng đồng ASEAN chính thức được hình thành¹. Đây là sự kiện có ý nghĩa trọng đại, trong đó, Cộng đồng Chính trị - An ninh là một trụ cột. Việt Nam - một thành viên tích cực của ASEAN, đang nỗ lực tham gia vào tiến trình hợp tác khu vực một cách chủ động và tích cực.

1. Quá trình hình thành trụ cột Cộng đồng Chính trị - An ninh ASEAN

Năm 2003, ASEAN đã quyết định thúc đẩy việc xây dựng Cộng đồng An ninh ASEAN (ASC), sau này đổi thành Cộng đồng Chính trị - An ninh ASEAN (APSC), với tư cách là một trong 3 trụ cột của Cộng đồng ASEAN. Cộng đồng Chính trị - An ninh ASEAN có nền tảng là những thành quả hợp tác trên lĩnh vực chính trị - an ninh mà các quốc gia ASEAN đã đạt được kể từ khi Hiệp hội được chính thức thành lập năm 1967.

ASEAN được thành lập với mục tiêu được đề ra trong Tuyên bố Băng Cốc 1967, là tăng cường hợp tác kinh tế, văn hoá - xã hội giữa các nước thành viên. Mặc dù hợp tác chính trị không được nêu ra, nhưng tuyên bố đã đề cập đến một số nhân tố liên quan đến chính trị-an ninh khu vực. Tuyên bố Băng Cốc viết: “các nước Đông Nam Á có trách nhiệm chính trong việc tăng cường ổn định kinh tế và xã hội của khu vực, bảo đảm sự phát triển của đất nước một cách hoà bình và tiến bộ; và rằng các nước này quyết tâm bảo đảm sự ổn định và an ninh của mình không có sự can thiệp từ bên ngoài dưới bất cứ hình thức hoặc biểu hiện nào”².

Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ nhất diễn ra tại Bali (Indonesia), 2-1976, cùng với việc ký hai văn kiện quan trọng là Tuyên bố Hòa hợp ASEAN và Hiệp ước Thân thiện và Hợp tác ở Đông Nam Á (TAC), chính thức khẳng định sự hợp tác chính trị của ASEAN. Tuyên bố về sự hoà hợp ASEAN đã đề ra các nguyên tắc, khuôn khổ và hình thức cho hợp tác ASEAN trên các lĩnh vực chính trị, kinh tế và chuyên ngành.

Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ IV diễn ra tại Singapore (1-1992) đánh dấu một giai đoạn phát triển mới của ASEAN, giai đoạn lấy hợp tác kinh tế làm trọng tâm, nhưng đồng thời cũng mở rộng quan hệ sang lĩnh vực an ninh - chính trị. Tuyên bố Cấp cao Singapore khẳng định ASEAN sẽ tìm kiếm các hình thức cho các nước thành viên tham gia vào lĩnh vực hợp tác mới về các vấn đề an ninh. Lãnh đạo các nước ASEAN cũng xúc tiến một tiến trình đối thoại đa phương trong khu vực về hợp tác an ninh trên cơ sở sử dụng những cơ chế sẵn có như Hội nghị sau Hội nghị Ngoại trưởng ASEAN (AMM-PMC). Trên cơ sở này, trong thập kỷ 90, ASEAN đã đẩy mạnh hợp tác trên lĩnh vực chính trị - an ninh và đạt

được nhiều kết quả quan trọng, trong đó có việc thành lập và thúc đẩy Diễn đàn khu vực ASEAN (ARF), ký Hiệp ước Đông Nam Á không có vũ khí hạt nhân (SEANWFZ), ra Tuyên bố Manila về tình hình Biển Đông (1995), tăng cường sự phối hợp giữa ASEAN với Liên hợp quốc về vấn đề chính trị - an ninh...

Bước sang thế kỷ XXI, và đặc biệt từ sau sự kiện khủng bố 11-9 tại Mỹ, ASEAN phải đối mặt với những thách thức an ninh ngày càng gia tăng, trên cả lĩnh vực truyền thống và phi truyền thống. Trước bối cảnh đó, các nước ASEAN đã nhất trí tăng cường hơn nữa hợp tác chính trị và an ninh để ứng phó hiệu quả với các thách thức, duy trì môi trường khu vực hòa bình, ổn định thuận lợi cho tăng cường liên kết kinh tế và hợp tác khu vực. Sáng kiến thành lập Cộng đồng An ninh ASEAN đã ra đời. Khái niệm “Tiến tới một Cộng đồng An ninh ASEAN” được Indonesia đưa ra lần đầu tiên tại Hội nghị các Quan chức cao cấp (SOM) ASEAN tháng 4-2003 với lý giải là nhằm bảo đảm cân bằng giữa hợp tác kinh tế và chính trị trong ASEAN (trước đó Singapore đang thúc đẩy mạnh mẽ ý tưởng lập Cộng đồng Kinh tế ASEAN), biến ASEAN từ cơ chế “quản lý xung đột” sang “giải quyết xung đột” bằng việc phát huy các thể chế đã có như Hội đồng Tối cao TAC, thúc đẩy “bản sắc tập thể”, xây dựng “ý thức cộng đồng” và mỗi thành viên là bộ phận trong gia đình lớn ASEAN. Indonesia cũng cho rằng hạn chế trong khả năng giải quyết xung đột là do sự viện dẫn cứng nhắc phương thức ASEAN, nguyên tắc đồng thuận và không can thiệp, sự ngần ngại của ASEAN khi đối mặt thực tế với các vấn đề của khối. Đề xuất của Indonesia đã nhận được những phản hồi tích cực từ phía các quốc gia thành viên ASEAN, do xuất phát từ lợi ích và nhu cầu thực sự của cả Hiệp hội. Tuy nhiên, các nước đều cho rằng nội dung

cụ thể của sáng kiến còn khá “táo bạo” đối với ASEAN và cần điều chỉnh cho phù hợp với thực tế hợp tác ASEAN, cũng như chính sách của mỗi nước thành viên.

Tuyên bố hòa hợp ASEAN II (Tuyên bố Bali II) được các Lãnh đạo ASEAN ký tại Cấp cao ASEAN lần thứ 9 (10-2003), đã xác định mục tiêu xây dựng Cộng đồng ASEAN vào năm 2020, trong đó, Cộng đồng An ninh là một trụ cột. Tuyên bố Bali II khẳng định, Cộng đồng An ninh ASEAN (ASC) không phải là một khối quân sự, không phải là liên minh quân sự hay có chính sách đối ngoại chung. ASC là một cộng đồng an ninh tự nguyện có mức độ hội nhập cao hơn hiện trạng, dựa trên nguyên tắc “an ninh toàn diện”, khẳng định lại các nguyên tắc cơ bản của ASEAN, nhấn mạnh nguyên tắc bao trùm là không dùng vũ lực để giải quyết tranh chấp. Hợp tác về an ninh sẽ được tiến hành trên cơ sở tiệm tiến, bước đi phù hợp với các bên, với các nội dung chính là tăng cường đoàn kết và hợp tác, phát huy và tận dụng hiệu quả các cơ chế hiện có như: Tuyên bố ZOPFAN, TAC, cơ chế Hội đồng tối cao TAC và Hiệp ước SEANWFZ, Diễn đàn Khu vực ASEAN (ARF)... để giải quyết tranh chấp, tăng cường hợp tác về biển, đấu tranh chống khủng bố và tội phạm xuyên quốc gia, mở rộng tham vấn, hợp tác với Liên hợp quốc và các tổ chức quốc tế, thực hiện mục tiêu hòa bình và ổn định ở khu vực.

Bước đầu của quá trình triển khai, ASEAN đã tiến hành xây dựng Kế hoạch hành động thực hiện Cộng đồng An ninh ASEAN. Dự thảo Kế hoạch hành động đầu tiên do Indonesia đưa ra tại Hội nghị Quan chức cao cấp ASEAN (Jakarta, 13-2-2004), chứa đựng nhiều ý tưởng và biện pháp táo bạo như đề cập khả năng thành lập một lực lượng gìn giữ hòa bình ở Đông Nam Á; xây dựng Hiến chương ASEAN về nhân quyền; thiết lập cơ chế

nhân quyền khu vực... Dự thảo cũng đặt lộ trình chi tiết các bước triển khai từng vấn đề trong giai đoạn từ 2005 đến 2020 - thời điểm ASEAN đạt mục tiêu hoàn thành Cộng đồng ASEAN. Hội nghị hẹp các Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN (Hà Long, 3-2004) đã nhất trí cần tránh đi “quá xa, quá nhanh, quá lý tưởng và quá nhạy cảm”, với việc đạt được thỏa thuận về những nguyên tắc và phương hướng lớn khi xây dựng Kế hoạch hành động (KHHĐ) thực hiện ASC, theo đó quá trình xây dựng ASC cần phải tính tới thực tế của ASEAN; cách tiếp cận tập trung vào những hoạt động khả thi; tôn trọng mức độ hội nhập của các quốc gia thành viên; đề nghị bỏ lộ trình, cho rằng việc đặt lộ trình cứng nhắc cho các hoạt động sẽ tự gây sức ép cho Hiệp hội ASEAN.

Kế hoạch hành động thực hiện ASC được các nhà lãnh đạo ASEAN chính thức thông qua tại Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ 10 tại Viên Chăn (Lào, 11-2004), cùng với các KHHĐ thực hiện AEC và ASCC. Nội dung của KHHĐ gồm 6 phần: hợp tác chính trị; xây dựng và chia sẻ các chuẩn mực ứng xử; ngăn ngừa xung đột; giải quyết xung đột; kiến tạo hòa bình sau xung đột; và cơ chế thực hiện, kèm theo là danh mục gồm 75 lĩnh vực/hoạt động để xây dựng Cộng đồng an ninh ASEAN. KHHĐ không phải văn kiện bất biến mà mang tính “mở”, và sẽ được sửa đổi và bổ sung thường xuyên để thích ứng với những biến chuyển mới ở khu vực và thế giới. KHHĐ cũng không quy định về lộ trình thực hiện cụ thể đối với các hoạt động được nêu, nhờ đó tạo sự linh hoạt cần thiết, giảm thiểu cảm

giác bị ràng buộc và cam kết trong quá trình triển khai thực hiện. Việc triển khai KHHĐ thực hiện APSC trong giai đoạn 2004-2010 đã được thể hiện qua những chương trình, hoạt động nêu trong hợp phần về ASC, cũng được thông qua tại Cấp cao ASEAN lần này.

Tại Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ 14 (3-2009), các lãnh đạo ASEAN đã ký Lộ trình xây dựng Cộng đồng ASEAN giai đoạn 2009-2015, trong đó cụ thể hóa mục tiêu, nội dung và các thành tố của APSC, đề ra các chương trình, biện pháp thực hiện APSC:

Cộng đồng Chính trị - An ninh ASEAN nhằm nâng cao hợp tác chính trị, an ninh khu vực lên một tầm cao mới, với sự tham gia và đóng góp của các đối tác bên ngoài, nhằm bảo đảm cho các nước ASEAN chung sống hòa bình. Cộng đồng Chính trị - An ninh ASEAN sẽ thúc đẩy cách tiếp cận toàn diện về an

ninh, gồm cả các khía cạnh chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội và môi trường; tăng cường hợp tác chính trị, xây dựng và chia sẻ các chuẩn mực ứng xử chung; thúc đẩy xu hướng không sử dụng vũ lực và giải quyết mọi tranh chấp bằng biện pháp hòa bình; rộng mở quan hệ với các đối tác bên ngoài và giữ vững vai trò trung tâm của ASEAN trong cấu trúc khu vực. Theo Kế hoạch tổng thể, APSC khi hoàn thành, sẽ gồm 3 đặc điểm chính: Một cộng đồng hoạt động theo luật lệ trên cơ sở các giá trị và chuẩn mực chung; Một khu vực gắn kết, hòa bình, ổn định và tự cường, chia sẻ trách nhiệm vì một nền an ninh toàn diện; Một khu vực năng động, rộng

Từ khi trở thành thành viên chính thức của ASEAN, Việt Nam đã có nhiều đóng góp quan trọng vào sự phát triển của tổ chức này, được ghi nhận và đánh giá cao. Đặc biệt, với tư cách thành viên, Việt Nam đã luôn tích cực và trách nhiệm cao trong việc xây dựng Cộng đồng ASEAN, trong đó có trụ cột về chính trị - an ninh.

mở với bên ngoài trong một khu vực ngày càng liên kết chặt chẽ và tùy thuộc lẫn nhau.

Để hoàn thành mục tiêu trên, các nước ASEAN sẽ tiếp tục tăng cường hợp tác: *Hợp tác chính trị*, tăng cường giao lưu, trao đổi thông tin giữa nhân dân các nước, nâng cao hiểu biết về lịch sử, xã hội, thể chế chính trị của từng nước ASEAN, nâng cao sự tham gia của người dân vào quá trình xây dựng Cộng đồng. *Xây dựng và chia sẻ chuẩn mực* thông qua việc củng cố và phát huy các công cụ chính trị như: Hiệp ước Thân thiện và Hợp tác ở Đông Nam Á (TAC), Hiệp ước Khu vực Đông Nam Á không có vũ khí hạt nhân (SEANWFZ), Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) và các văn kiện then chốt khác. *Ngăn ngừa xung đột và xây dựng lòng tin*, ngăn ngừa xung đột mới nảy sinh cũng như ngăn các tranh chấp chưa được giải quyết bùng phát thành xung đột; xây dựng lòng tin; nâng cao minh bạch và chia sẻ thông tin về chính sách an ninh - quốc phòng; đẩy mạnh tiến trình ARF; bảo đảm cam kết tôn trọng chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ và thống nhất của các nước thành viên; và tạo khuôn khổ cho hợp tác giữa các lực lượng quốc phòng, an ninh của các nước ASEAN. *Giải quyết hòa bình xung đột và tranh chấp*, đồng thời tăng cường hợp tác, nghiên cứu về các biện pháp bảo đảm hòa bình, quản lý xung đột ở khu vực. *Kiến tạo hòa bình sau xung đột* với các nội dung như tăng cường cứu trợ nhân đạo cho người dân vùng có xung đột, giúp phát triển nguồn nhân lực tại các khu vực xung đột, hợp tác về hòa giải và thúc đẩy các giá trị hòa bình. *An ninh phi truyền thống*, tăng cường hợp tác trong ứng phó với những thách thức an ninh phi truyền thống, đặc biệt là khủng bố và các loại tội phạm xuyên quốc gia như buôn bán người, ma túy, các nhóm tội phạm có tổ chức hoạt động xuyên biên giới, buôn bán vũ khí, tội phạm mạng, cướp biển,

tăng cường hợp tác bảo đảm an ninh biên giới... *Quản lý thiên tai và ứng phó khẩn cấp*, nâng cao hiệu quả cảnh báo sớm, tăng cường hợp tác quân - dân sự khi có thiên tai, đơn giản hóa thủ tục cho việc các nước ASEAN cung cấp cứu trợ tới các vùng bị ảnh hưởng trong khu vực, tăng cường phối hợp giữa các khuôn khổ hợp tác khu vực như của ASEAN+3, EAS và ARF... *Ứng phó kịp thời với các vấn đề khẩn cấp hay tình hình khủng hoảng ảnh hưởng tới ASEAN*, cùng lên tiếng bày tỏ quan tâm khi có những vấn đề ảnh hưởng tới hòa bình, an ninh khu vực, hoặc các diễn biến lớn tác động sâu sắc tới cục diện quốc tế. *Tăng cường quan hệ với bên ngoài*, tranh thủ các đối tác đóng góp vào hòa bình, an ninh ở khu vực và hỗ trợ ASEAN xây dựng cộng đồng, trong đó có trụ cột Cộng đồng Chính trị - An ninh. Đồng thời, ASEAN sẽ nỗ lực duy trì và củng cố vai trò trung tâm trong cấu trúc hợp tác ở khu vực.

Kể từ khi Kế hoạch hành động (ASC) và Chương trình hành động Viên Chấn (VAP) được thông qua năm 2004 đến nay, ASEAN đã tích cực triển khai được nhiều hoạt động/dự án cụ thể hướng tới mục tiêu xây dựng ASC. ASEAN đã xác định 5 kênh chính chịu trách nhiệm triển khai các hoạt động thực hiện ASC gồm: Kênh Bộ trưởng Ngoại giao, Bộ trưởng Quốc phòng, Bộ trưởng Tư pháp, Bộ trưởng phòng chống tội phạm xuyên quốc gia và ARF. Theo sáng kiến của Tổng thư ký ASEAN, Hội nghị điều phối triển khai Kế hoạch hành động xây dựng Cộng đồng An ninh ASEAN (ASC-CO) đã được tổ chức hàng năm, gồm đại diện các cơ quan chuyên ngành của ASEAN liên quan tới việc thực hiện Kế hoạch hành động ASC để kiểm điểm và bàn phương hướng thúc đẩy thực hiện ASC. Theo thống kê của Ban thư ký ASEAN, tình hình triển khai thực hiện các chương trình/biện pháp trong VAP liên quan tới ASC nhằm thực hiện Kế hoạch

hành động cho tới nay đã đạt được những tiến triển khả quan. Đa phần các hoạt động/dự án đã hoàn tất và đang được triển khai nằm trong 3 lĩnh vực đầu là: Hợp tác chính trị; Hình thành, chia sẻ các chuẩn mực và Ngăn ngừa xung đột, trong đó có các hoạt động đáng chú ý như triển khai xây dựng Hiến chương ASEAN, tổ chức Hội nghị Bộ trưởng Quốc phòng ASEAN, ký kết Công ước ASEAN về chống khủng bố, mở rộng việc gia nhập Hiệp ước TAC cho nhiều đối tác bên ngoài...

2. Những đóng góp của Việt Nam trong tiến trình xây dựng Cộng đồng Chính trị - An ninh ASEAN

Việt Nam chính thức gia nhập ASEAN ngày 28-7-1995, nhưng quá trình hội nhập khu vực của Việt Nam đã được khởi động từ trước đó, như tham gia Hiệp ước Thân thiện và Hợp tác ở Đông Nam Á (TAC) và trở thành quan sát viên của ASEAN tháng 7-1992, tham gia một số hoạt động của ASEAN từ năm 1993. Là thành viên trong cộng đồng, tương lai phát triển của Việt Nam sẽ tiếp tục gắn với ASEAN, vì:

Thứ nhất, ngay sau khi gia nhập ASEAN, Việt Nam đã đóng vai trò tích cực trong việc kết nạp các nước Campuchia, Lào và Myanmar, hoàn thành ý tưởng về một ASEAN bao gồm cả 10 nước Đông Nam Á. Sự hình thành ASEAN10 đã góp phần xây dựng được mối quan hệ mới về chất giữa các nước thành viên theo chiều hướng hữu nghị, ổn định, mở ra một chương mới cho khu vực và tạo nền tảng thiết yếu cho ASEAN trở thành một tổ chức khu vực toàn diện, liên kết sâu rộng và có vai trò quan trọng ở Đông Nam Á và Đông Á như ngày nay. Theo đó, ngay từ khi mới tham gia ASEAN, Việt Nam đã cùng các thành viên khác của ASEAN, vượt qua những khác biệt và tồn tại do lịch sử để lại, đoàn kết đầy mạnh hợp tác toàn diện và cùng chung tay

xây dựng một khu vực hòa bình, ổn định và thịnh vượng ở Đông Nam Á.

Thứ hai, tham gia xác định mục tiêu, phương hướng phát triển và hình thành các quyết sách lớn của ASEAN là một lĩnh vực hoạt động chính của Việt Nam. Có thể kể đến các văn kiện quan trọng của Hiệp hội như: Tầm nhìn 2020 và các kế hoạch triển khai Tầm nhìn, Tuyên bố hòa hợp ASEAN II, Hiến chương ASEAN, Lộ trình xây dựng Cộng đồng ASEAN (2009-2015) cùng các Kế hoạch triển khai trên từng trụ cột Cộng đồng, Kế hoạch công tác về Sáng kiến liên kết ASEAN (IAI) về thu hẹp khoảng cách phát triển, Kế hoạch Tổng thể về Kết nối ASEAN (MPAC).v.v. Hiện nay, chúng ta đang tích cực tham gia xây dựng Tầm nhìn Cộng đồng ASEAN sau 2015, với mục tiêu làm cho liên kết ASEAN sâu rộng hơn, hoạt động trên cơ sở pháp luật và lấy người dân làm trung tâm.

Thứ ba, Việt Nam đã hoàn thành tốt trọng trách Chủ tịch ASEAN và đăng cai nhiều hội nghị lớn, trước hết là việc chỉ ba năm sau khi gia nhập ASEAN đã tổ chức thành công Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ 6 tại Hà Nội (12-1998) với những kết quả quan trọng, trong đó có Chương trình Hành động Hà Nội, góp phần định hướng phát triển của Hiệp hội, giúp ASEAN vượt qua khủng hoảng tài chính khu vực. Đặc biệt, Việt Nam đã hoàn thành xuất sắc vai trò Chủ tịch ASEAN năm 2010 với những kết quả thực chất, góp phần thúc đẩy “văn hóa thực thi” và cụ thể hoá một bước quan trọng mục tiêu hình thành Cộng đồng ASEAN 2015, nâng cao vai trò, vị thế quốc tế của ASEAN. Việt Nam đã tham gia đầy đủ và sâu rộng vào các hoạt động hợp tác trong các lĩnh vực chính trị - an ninh, kinh tế, văn hóa - xã hội và quan hệ đối ngoại; thực hiện nghiêm túc các cam kết và thỏa thuận, góp phần hiện thực hóa Cộng đồng ASEAN 2015.

Thứ tư, Việt Nam đã chủ động đề xuất và thúc đẩy xây dựng nhiều quyết sách, định hướng quan trọng cho hợp tác ASEAN và giữa ASEAN với các đối tác trong việc xây dựng các chuẩn mực ứng xử chung ở khu vực trên cơ sở các mục tiêu và nguyên tắc của ASEAN, cũng như đối phó với các thách thức an ninh phi truyền thống (thiên tai, biến đổi khí hậu, khủng hoảng tài chính, an ninh biển, môi trường, an ninh năng lượng, lương thực, an ninh nguồn nước).

Thứ năm, trước những hoạt động tôn tạo, bồi đắp quy mô lớn ở Biển Đông, ảnh hưởng nghiêm trọng đến niềm tin giữa các nước thành viên ASEAN, đến hòa bình và an ninh trong khu vực, là một nước trực tiếp liên quan đến những tranh chấp trên Biển Đông, Việt Nam luôn nêu cao tinh thần đoàn kết trong ASEAN; kiên trì tuân thủ các nguyên tắc tự kiểm chế, giải quyết các tranh chấp bằng biện pháp hòa bình, trên cơ sở luật pháp quốc tế, trong đó có Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển năm 1982, Tuyên bố về Ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) và ủng hộ sớm thông qua Bộ Quy tắc Ứng xử ở Biển Đông (COC).

Ngoài các nỗ lực chung nêu trên, có thể kể đến một số đóng góp cụ thể, quan trọng của Việt Nam như: xây dựng Hiến chương và Lộ trình xây dựng Cộng đồng ASEAN, trong đó có Kế hoạch tổng thể về Chính trị - An ninh; thúc đẩy việc mở rộng Hiệp ước TAC cho các nước ngoài khu vực tham gia; đẩy mạnh việc thực hiện đầy đủ Tuyên bố DOC và việc xây dựng Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC). Điều đó càng được thể hiện rõ nét trong năm 2010, khi Việt Nam đảm nhận vai trò là Chủ tịch ASEAN, tạo dấu ấn rất có ý nghĩa trong phát triển các mặt của ASEAN và được các nước thành viên đánh giá cao với việc xây dựng Kế hoạch hành động Hà Nội; thực

hiện Tuyên bố Tầm nhìn ARF (2010); thúc đẩy ASEAN đồng thuận quyết định mở rộng Cấp cao Đông Á (EAS) với sự tham gia của Nga và Mỹ; vận động và chủ trì thành công Hội nghị Bộ trưởng Quốc phòng ASEAN với các đối tác (ADMM+) lần đầu tiên ở Hà Nội; duy trì vai trò chủ đạo của ASEAN trong cấu trúc khu vực.

Trải qua gần 50 năm hình thành và phát triển, ASEAN ngày nay đã trở thành một thực thể chính trị - kinh tế gắn kết, có vai trò quan trọng đối với hòa bình, an ninh ở Đông Nam Á và toàn bộ khu vực châu Á - Thái Bình Dương. ASEAN hiện là đối tác quan trọng của nhiều cường quốc và tổ chức quốc tế, được đánh giá là một trong những tổ chức hợp tác khu vực thành công nhất. Cộng đồng ASEAN được thành lập với ba trụ cột về chính trị - an ninh, kinh tế và văn hóa - xã hội, có mục tiêu tổng quát là trở thành một tổ chức hợp tác liên Chính phủ gắn kết về chính trị, liên kết về kinh tế, có trách nhiệm về xã hội và hoạt động trên cơ sở pháp lý là Hiến chương ASEAN. Thành công của ASEAN là do nhiều nhân tố, nhưng trước hết là sự chia sẻ nhiều lợi ích cơ bản cũng như tầm nhìn, quyết tâm chính trị mạnh mẽ và những nỗ lực không mệt mỏi của các nước thành viên, trong đó có Việt Nam.

1. Cộng đồng ASEAN gồm 3 trụ cột: Cộng đồng Chính trị-An ninh, Cộng đồng Kinh tế và Cộng đồng Văn hóa-Xã hội

2. [Http://www.asean.org](http://www.asean.org).